

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

BEŞAĞAÇ KATLİAMI HAKKINDA KOMİSYON RAPORU

1. GİRİŞ

29 Eylül Cumartesi günü Şırnak İli Beytüşşebab İlçesine bağlı Beşağaç Köyü yakınlarında, kanal çalışması yapan köylüleri taşıyan bir minibüs taranmış ve 12 kişi öldürülmüş, 2 kişi olaydan yaralı olarak kurtulmuştur.

Olayın kamuoyunda duyulmasının ardından, Komisyonumuzun üyesi Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal'ın talebi üzerine, Komisyonumuz Başkanlık Divanı, bir alt komisyon kurarak, olayı incelemeye karar vermiştir.

Asla kabul edilmesi mümkün olmayan bu insanlık dışı katliam ile en temel insan haklarından yaşam hakkı ihlal edilmiştir. Bu katliamın faillerin kimler olabileceği, olayın nasıl gerçekleştiği konusunda, çeşitli şüpheler üzerine inceleme yapma gereği görülmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı ve Mersin Milletvekili Mehmet Zafer ÜSKÜL, Komisyon Başkanvekili Yozgat Milletvekili Mehmet EKİCİ, Komisyon Sözcüsü ve Diyarbakır Milletvekili Abdurrahman KURT, Komisyon üyesi Sivas Milletvekili Malik Ecdar ÖZDEMİR ve Komisyon üyesi Diyarbakır Milletvekili Akın BİRDAL'dan oluşan Alt-Komisyon ile Komisyon Uzman Yardımcısı Halil İbrahim BAYAR, 3686 Sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanununun 5. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen Ankara dışında inceleme yapması yetkisine dayanarak 5 Ekim 2007 tarihinde Şırnak İli Beytüşşebab İlçesi Beşağaç Köyü'nde incelemelerde bulunmuştur.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

2. GÖRÜŞMELER VE İNCELEMELER

5 Ekim Cuma günü saat 10:30 civarında Alt-Komisyon katliamın gerçekleştiği köye ulaşmıştır. Köye varıldığında Sayın ÜSKÜL, öncelikle başsağlığı dileyerek köylüleri TBMM Başkanı ve üyeleri adına selamlamış ve olayların nasıl olduğunun, faillerinin kimler olabileceğinin inceleneceğini ifade etmiştir.

2.1. İhsan ACER’le Yapılan Görüşme

İlk olarak köyün korucu başı ve olaydan yaralı olarak kurtulan Memduh ACER’in yeğeni İhsan ACER’le görüşülmüştür. İhsan ACER; kanalı kazmak için giden köylülerin saat 17:30’da köyllerine dönerlerken kendilerine ateş açıldığını dediklerini, geçen sene bu olayın olduğu günden bir gün önce köyün yakınında 2 PKK’lı teröristin öldürüldüğünü, “PKK’nın bir cenazeye 10 cenaze alacağım” dediğini belirtmiştir. Olaydan yaralı kurtulan Memduh ACER’in köye yakın yerdeyken ateş açtığını duyduğunu ve olay yerine gittiklerini ifade etmiştir. İhsan Acer, minibüste bulunanlarda iki silah olduğunu, birini Memduh ACER’in getirdiğini, diğerini ise minibüste bulduklarını söylemiştir.

Ayrıca İhsan ACER vaki soru üzerine; Beşagaç Köyü civarında güvenli bölgenin olmadığı, serbest bir bölge olduğunu ifade etmiştir.

2.2. Memduh ACER’le Yapılan Görüşme

İhsan ACER’i dinledikten sonra heyet olaydan yaralı kurtulan Memduh ACER’i evinde ziyaret etmiştir. Heyet, Memduh ACER’e geçmiş olsun dileklerinde bulunmuş ve olayın nasıl gerçekleştiğini, neler gördüğünü ve kendisinin nasıl kurtulduğunu sormuştur.

Memduh ACER; eve dönerken, minibüs dere yatağına girdiğinde bir grubun yolu tuttuğunu, kaçmaya fırsat bulamadıklarını, grubun arabayı durdurmadan çapraz ateş açtığını ve saldırının yaklaşık yarım saat sürdüğünü belirtmiştir.

Memduh Acer, ilk önce Kürtçe; “şoförü vurun” ve sonra “kimseyi bırakmayın” dediklerini duyduğunu ve Türkçe konuşma duymadığını vurgulamıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

Memduh ACER, saldırıyı yapan grubun 10-15 kişiden oluştuğunu, sarı renkli şalvar ve monttan oluşan bir kıyafet giydiklerini, maskelerinin olmadığını, kalaşnikof marka silah kullandıklarını ifade etmiştir.

Memduh ACER şoförün arkasındaki üçlü koltukta kardeşiyle beraber kapıya yakın tarafta oturduğunu, saldırganlar ateş edince kapıyı açıp sürünerek yakındaki bir taşın altına saklandığını, kendini aşağıya atarken kalçasından yaralandığını ve bir süre taşın altında kaldığını ve bir süre sonra saklandıkları yere el bombası atıldığını ifade etmiştir.

Bunlardan sonra Memduh ACER, yaralı halde kestirme yoldan köye ulaştığını, köyün üst tarafına geldiğinde kadınlara bağırdığını, elinde kesinlikle silah olmadığını, evine getirildiğini ve bundan sonrasını hatırlamadığını belirtmiştir.

Memduh ACER, kendilerinde biri Kalaşnikof marka biri çift kırma olmak üzere iki silah olduğunu, birinin Harun ACER'e birinin Kazım ACER'e ait olduğunu ifade etmiştir.

Memduh ACER saldırıda kardeşinin, iki amcasının ve amca oğullarının öldürüldüğünü söylemiştir.

2.3. İlhami ACER'le Yapılan Görüşme

Memduh ACER'den sonra, olay yerine İhsan ACER'le birlikte ilk olarak kendilerinin gittiklerini söyleyen İlhami ACER'le konuşulmuştur. İlhami ACER (yaralı Memduh ACER'in yeğeni); iftara (olay günü iftar vakti 18:07) yarım saat kala kadınların köyün üst tarafından silah sesi duyduklarını söylediklerini, bunun üzerine dışarı çıktıklarını, silah sesini duyduklarını ve silahlanıp yola çıktıklarını ve silah sesinden 10-15 dakika sonra Memduh ACER'i gördüklerini ifade etmiştir.

Soru üzerine İlhami ACER, olay yerinden köye bir buçuk saatlik yürüme mesafesi olduğunu belirtmiş, bunun üzerine, yarım saat içinde Memduh ACER'in köye nasıl ulaştığı sorusuna ise Memduh ACER kestirmeden geldiği şeklinde yanıt vermiştir.

İlhami ACER, saat 19:30 civarında olay yerine ulaştıklarını, minibüse 150 metre kala havaya ateş ederek yaralı olup olmadığını sorduklarını, o anda arabanın yanındaki dağın

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

kayalıklarında iki üç yerde lamba yakıldığını, “biz olayımızı yaptık gidiyoruz bilginiz olsun” denmek istenildiği belirtmiştir.

İlhami ACER arabaya yaklaştıklarını, ölülerin bir kısmının minibüsün açılan kapısından aşağıya döküldüğünü, bazılarının baş, göğüs ve omuzlarından vurulduğunu, bazılarının ise parçalandığını; cesetleri çıkarırken en altta Kazım ACER’in, kardeşinin (olaydan sağ kurtulan GATA’da tedavi edilen Erdal ACER) sağ olduğunu ve “onu arayın” diye bağırdığını söylemiştir. Bundan sonra kendisinin karakola haber verdiğini belirtmiştir.

İlhami ACER; Erdal ACER’i, Memduh ACER’in saklandığı kayanın altında başından yaralanmış olarak bulduklarını; yaralıları Kazım ACER ve Erdal ACER’i arabayla hastaneye götürürken Kazım ACER’in yolda öldüğünü; Erdal ACER’in de helikopterle götürüldüğünü ifade etmiştir.

İlhami ACER soru üzerine, olay günü ve birkaç gün öncesinde köyden olay yerine minibüs geçmediğini belirtmiştir.

İlhami ACER başka bir soru üzerine; köye 2003 yılında dönüş yaptıklarını, 2003 yılından önce köyün 11-12 sene boş kaldığını ifade etmiştir.

Jandarma Komutanı; 19:30 civarında jandarmanın olay yerinde olduğunu, hemen operasyona çıktığını ve operasyonun hala devam ettiğini, ancak dağlık arazide üstlerinden defalarca geçilmiş olsa bile saldırganların bulunmasının zor olduğunu vurgulamıştır.

2.4. Olay Hakkındaki Görüşlerini İfade Eden Diğer Kişiler

Olay hakkındaki görüşlerini ifade bir kişi; 2003 yılında kaynak yerinin değişmesi nedeniyle köylülerin KÖYDES kapsamında ihalesi yapılan içme suyu temini projesinde çalıştıklarını ifade etmiştir.

Söz konusu kişi, ayrıca; olayın başka yerlere çekildiğini, Roj TV’nin ve PKK’nın yaptığı propagandalardan dolayı Beytüşşebab’da halkın çoğunluğunun olayı PKK’nın yaptığına inanmadığını; PKK’nın askere karşı yaptığı eylemleri üstlendiğini ancak halka karşı yaptıklarını üstlenmediğini belirtmiştir.

Beytüşşebab Belediye Başkanı Faik DURSUN köylülerle olaydan sonra görüştüğünü, olayın gerçekleştiği alanda koyun sürülerinin olduğunu ve sürülerin olaydan 10-15 gün önce köye

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

indirildiğini söylemiştir. Ayrıca, olayın gerçekleştiği bölgede olaydan önce sivil plakalı araçların dolaştığını ve saldırganların maskeli olduklarının söylendiğini belirtmiştir.

Faik DURSUN kendisinin saat 20:00-21:00 civarında olayı duyduğunu ve olayın kim tarafından yapıldığını bilmediğini ifade etmiştir.

Müteahhit Kamil DURMUŞ; olay yerine iş makinalarına yol göstermek için geldiklerini, minibüste taranan işçilerin başka müteahhidin işçileri olduğunu, olay yerinden 15:30 gibi ayrıldıklarını ve olayı iftardan bir saat sonra duyduklarını belirtmiştir.

Mustafa ACER (Üniversiteyi yeni kazanan ve saldırıda ölen Bangin ACER'in babası); 19:30 civarında olay yerine gittiklerini, ölümlerin bazılarının minibüsün içinde olduğunu, üç kişinin yerde yattığını, oğlunun da yerde yatanlar arasında olduğunu, bazılarının el ve ayaklarının el bombası nedeniyle tamamen kopmuş olduğunu gördüğünü söylemiştir.

Mustafa ACER minibüste; birinin kırma diğeri Kalaşnikof marka iki silah olduğunu ve silahın emniyetinin kapalı olup namluda mermi olmadığını, bunun minibüsten ateş edilmediğini gösterdiğini söylemiştir.

Mustafa ACER, ayrıca, minibüsün yanına ilk geldikleri zaman yanındakilerin dağda ışık gördüklerini söylemeleri üzerine 15-20 kişi birlikte dağa ateş açtıklarını söylemiştir.

2.5. Saldırıya Uğrayan Minibüsün İncelenmesi

Alt-Komisyon, Memduh ACER'i ve diğer köylüleri dinledikten sonra olay yerinde birkaç gün kalan ve sonradan köye getirilen saldırıya uğramış minibüsü incelemiştir.

Minibüsün ön, arka ve sol tarafından saldırıya uğradığı minibüsteki kurşun deliklerinden anlaşılmıştır. Ayrıca minibüsün camlarının patladığı, koltuklarının sağlam olmakla beraber koltuklarında çok sayıda delik olduğu görülmüştür.

Jandarma Komutanı, minibüsün camlarının el bombası nedeniyle patlamış olabileceğini, koltukların delik değişik olmasının el bombasının şarapnel parçalarından kaynaklanabileceğini ifade etmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

2.6. Olay Yerinde Yapılan İnceleme ve Görüşmeler

Heyet, minibüsü inceledikten sonra olay yerinde incelemelerde bulunmuştur. Olay yerinde, minibüsün pusuya düşürüldüğü, Memduh ve Erdal ACER'in saklandığı ve saldırganların kaçtığı düşünülen Kato dağı görülmüştür.

Minibüsün, Memduh ACER'in anlattığı şekilde ön, sol ve arka taraflardan çapraz ateş açılabilir şekilde köye gelirken pusuya düşürülmüş olabileceği; Memduh ACER ve Erdal ACER'in saklandığı kaya, kayanın köye doğru sağ tarafında Erdal ACER'in yaralanmasına yol açan el bombasının düştüğü belli olan taşlık alan ve kayanın altında Erdal ACER'in başından aktığı düşünülen kanın izleri görülmüştür.

Minibüsün pusuya düşürüldüğü alanın sol tarafında Kato Dağı bulunmaktadır. Köylüler olay yerine geldiklerinde saldırganların bu dağın eteklerinde iki üç defa lamba yaktıklarını ve dağın zirvesinde bulunan patika yoldan iç taraflara doğru kaçtıklarını ifade etmişlerdir.

İlhami ACER, olay yerinde Roj TV'nin konserve, çekirdek ve pet şişe gibi kalıntıların olduğunu iddia ettiğini ancak kendilerinin böyle bir şey görmediğini, olay günü ertesinde inceleme yapan yetkililerin de bir şey bulamadıklarının birçok kişi tarafından görüldüğünü belirtmiştir.

2.7. Erdal ACER'i Ziyaret ve Tahir ACER'le Yapılan Görüşme

Saldıran yaralı olarak kurtulan iki kişiden biri olan Erdal Acer GATA'da tedavi görmektedir. Komisyonu Başkanı ve Mersin Milletvekili Mehmet Zafer ÜSKÜL, Sivas Milletvekili Malik Ecder ÖZDEMİR ve Komisyon Uzman Yardımcısı Halil İbrahim BAYAR'dan oluşan bir heyet 8 Ekim Pazartesi günü Erdal ACER'i ziyaret etmiştir.

Başından yaralanan ve GATA'da tedavi görmekte olan Erdal ACER geçici olarak konuşma yetisini kaybettiğinden kendisiyle görüşülemez, refakatçisi ve olay günü köyde olan Tahir ACER'le bir görüşme yapılmıştır.

Tahir ACER, PKK ile ACER ailesi arasında önceden beri çatışma olduğunu, 1992-93 yıllarında PKK tarafından köye baskın yapıp 10'un üstünde gencin kaçırıldığını, bazı korucuların şehit edildiğini, 1992 senesinin Mart ayında dayısının Cizre'de PKK tarafından

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ **İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı**

asıldığını, yakın zamanlarda PKK'lıların köye gelmek istediklerini ancak kendilerinin buna izin vermediklerini, 2006 yılında PKK'nın Günyüzü köyünde bir korucuyu şehit ettiğini ve 3-4 gün sonrasında 2 PKK'lının öldürüldüğünü belirtmiştir. Tahir ACER, 29 Eylül Cumartesi günü gerçekleşen katliamın; geçmişte yaşanan bu olaylardan, Beşagaç köylülerinin korucu olmalarından ve köyün PKK'nın bulunduğu mntikalara en yakın köy olmasından kaynaklandığını vurgulamıştır.

Tahir ACER, köyde son seçimlerde oyların farklı dağılmasının (AK Parti, DP ve Bağımsız adaylara oy verilmiştir) köylüler arasında bir husumete yol açıp açmadığı ve gerçekleşen olayda herhangi bir etkisinin olup olmadığının sorulması üzerine, köyde herkesin fikrini ifade edebileceğini, bu nedenle farklı siyasi fikirlerin husumete yol açmadığını ve bağımsız adaylara oy verenlerin PKK ile ilişkisi olmadığından emin olduğunu belirtmiştir.

Tahir ACER, 1994 yılında köyden ayrıldıklarını, 2003 yılında köye döndüklerini, köyde olmadıkları tarihler arasında köydeki tarlaları civardaki yakın köylülerin ekip biçtiğini, kendileri köye dönünce civardaki köylülerin bu durumdan hoşnut olmadıklarını, ancak bunun husumete yol açacak nitelikte olmadığını çünkü civar köylerde herkesin birbirleriyle akraba olduğunu ifade etmiştir.

Tahir ACER, ayrıca, saldırıdan hemen sonra Roj Tv'de; PKK'nın saldırıyı yaptığını kabul etmediği gibi reddetmediğini, ancak halkın tepki göstermesiyle saldırıyı olaydan 3 gün sonra reddettiğini belirtmiştir.

Sözlerinin devamında Tahir ACER, süt sağma işlemlerinin Ramazan ayında köyde, diğer aylarda ise sürünün bulunduğu yerde yapıldığını, olayın gerçekleştiği günün Ramazan ayı içinde olmasından dolayı sürünün olay günü köyde olduğunu ifade etmiş ve olayın gerçekleştiği günün öncesinde herhangi olağan dışı bir olayın olmadığı ve köy civarında dolaşan araçların görülmediğini de eklemiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

3. SONUÇ

1. Olayın ardından, köy sakinlerinin acılı, tedirgin oldukları, Devletin kendilerine sahip çıkma istediğini dile getirdikleri gözlenmiştir.
2. Altkomisyonumuz üyelerinin ve Beytüşşebap Cumhuriyet Başsavcısının köy sakinlerinden aldığı ifadelerde, ayrıntıda bazı küçük farklılıklar olsa da, tutarlılık olduğu görülmüştür. Tüm ifadelerde, saldırının PKK terör örgütü tarafından gerçekleştirildiği kanaati dile getirilmiştir.
3. Olayın tanıkları tarafından verilen ifadelerde de, gördükleri birkaç saldırganın, bildikleri PKK militanı kılığına benzer giyindikleri yer almıştır.
4. Olay gününden önceki günlerde köy civarında başka minibüsler dolaştığı iddiası araştırılmış, ancak inceleme sonucunda, olaydan önceki günlerde köy civarında olağandışı herhangi bir olayın izlendiğine dair bilgi edinilememiştir.
5. Olay gününden önceki günlerde dağlardaki hayvan sürülerinin sanki planlı bir olayın çobanlarca görülmesinin engellenmesi için kimliği meçhul kişilerce köye indirildiği iddiası araştırılmış, ancak süt sağma işlemlerinin her yıl olduğu gibi Ramazan ayında bu yıl da köyde, diğer aylarda ise sürünün bulunduğu yerde yapıldığı, saldırının yapıldığı günde de sürünün köyde olduğu ve olay günü köyde olmasının olağan bir durum olduğu belirtilmiştir.
6. Olay yerinde konserve kutusu, pet su şişesi, çekirdek kabuğu vb. kalıntıların olduğu iddia edilmişse de bu iddiaların gerçek olmadığını köylüler ifade etmiştir. Olay yeri inceleme raporunda da bu tür bulgulara yer verilmemiştir.
7. Faillerin maskeli oldukları iddiası, saldırıdan yaralı kurtulan Memduh ACER ve Erdal Acer tarafından doğrulanmamış, Memduh ACER saldırganların maskesiz olduğunu söylemiştir. Ayrıca Memduh ACER saldırganların sarı, alt kısmı şalvar üst kısmı mont şeklinde elbise giydiklerini belirtmiştir.
8. Olay yeri inceleme raporu değerlendirilmiş, gözlemlerimizle karşılaştırılmış, ayrıntılı bir rapor düzenlendiği görülmüştür. Olay yeri incelemesi sırasında toplanan deliller balistik incelemeye alınmış, köylülerin kullandıkları silahlar da

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

emniyet güçleri tarafından kullanılarak, karşılaştırma amacıyla, onların kalıntılarının da balistik incelemeye gönderildiği tespit edilmiştir. Bu inceleme sürmektedir.

9. Beşagaç Köyünde telefon görüşmelerinin yapılamadığı tespit edilmiştir.
10. Beşagaç Köyü'nün, konumu itibariyle, yeterli güvenlik önlemlerinin alınmadığı, Köyün güvenliğinin köyde bulunan korucular ve gönüllü korucular tarafından sağlandığı gözlenmiştir.

SONUÇ OLARAK, araştırmaların sürdürülmekte olduğu, kesin bir kanaate ulaşabilmek için tüm incelemelerin tamamlanması gerektiği, bununla birlikte, yerinde yapılan inceleme, tanık ifadeleri, olay yeri inceleme raporu, Beytüşşebap Başsavcılığı, Şırnak Valiliği, Şırnak Jandarma Alay Komutanlığından alınan bilgiler değerlendirildiğinde, bu insanlık dışı katliamın terör örgütü tarafından gerçekleştirildiği kanaatine ulaşılmıştır.

Soruşturma, araştırma ve incelemeler, yetkililerce titizlikle ve hızla sürdürülmeli ve elde edilen sonuç açıklanmalıdır.

Beşagaç Köyü'ne telefonla görüşme olanağı hızla sağlanmalıdır.

Beşagaç Köyü'nün güvenliğinin sağlanması için gereken önlemler alınmalıdır.

İmzaladı-Kabul

İmzaladı-Kabul

Prof. Dr.M. Zafer ÜSKÜL
Mersin Milletvekili

Mehmet EKİCİ
Yozgat Milletvekili

İmzaladı-Kabul

İmzaladı-Kabul

Abdurrahman Kurt
Diyarbakır Milletvekili

Malik Ecdar ÖZDEMİR
Sivas Milletvekili

İmzaladı-Şerh Koydu, şerhi ektedir.

Akın Birdal
Diyarbakır Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı

Akın Birdal'ın rapora ilişkin karşı görüşü;

Raporla ilgili karşı görüşümün raporla birlikte yayınlanmasını rica ediyorum.

Beşabaç Köyü'ne ilişkin raporumu daha sonra sunmak üzere ilk izlenimlerim aşağıdaki gibidir:

- Öncelikle köyde korku ve kaygının hakim olduğu görülmüştür.
- Serbest ve güvenli bir ortamda inceleme yapma olanağı bulunamamıştır.
- Başta Memduh Acer olmak üzere bütün ifadelerde bir çelişki ve uzlaşmazlık görülmüştür.
- Görüşmeler sırasında hakim olan korku ve kaygı nedeni ile kimi köylüler sözlü açıklamalar yerine tarafıma yazılı not iletmişlerdir. İletilen notta diğere anlatımları doğrulamayan bilgilere yer verilmiştir.
- Yetkililerle yapılan görüşmelerde bir kanaat bildirmelerine karşın ikna edici bir delil ve belge sunamamışlardır.
- Gerekli inceleme süreci tamamlanmamış olmasından ötürü olayın faillerine ilişkin kesin bir kanaate varamadığımı belirtiyorum.

Konu ile ilgili ayrıntılı raporu önümüzdeki günlerde bildireceğim.

Bilgilerinize sunarım.

Akın Birdal
Diyarbakır Milletvekili